

Eucharystia jako pamiątka

Jednym z głównych aspektów Eucharystii jest aspekt „pamiątki”, rozumianej nie tylko jako „wspominanie wydarzeń z przeszłości, lecz [także jako] głoszenie cudów, jakich Bóg dokonał dla ludzi. W liturgicznej celebracji tych wydarzeń stają się one w pewien sposób obecne i aktualne” (KKK 1363). Dlatego też centrum Eucharystii, będącej najdoskonalszą „pamiątką” Paschy Chrystusa, stanowi scalenie się pamięci o Bogu oraz pamięci o człowieku. Jezus Chrystus w czasie Ostatniej Wieczerzy, „tej nocy, kiedy został wydany, ustanowił eucharystyczną Ofiarę Ciała i Krwi swojej, aby w niej na całe wieki, aż do swego przyjścia, utrwalił Ofiarę Krzyża i tak umiłowanej Oblubienicy – Kościołowi powierzyć pamiątkę swej Męki i Zmartwychwstania: sakrament miłosierdzia, znak jedności, węzeł miłości, ucztę paschalną, w której pożywamy Chrystusa, w której dusza napęlnia się łaską i otrzymuje zadatek przyszłej chwały” (KKK 1323; SC 47). Tak więc Eucharystia jest pamiątką Paschy – męki i śmierci krzyżowej naszego Zbawiciela. Zawiera w sobie niezatarty zapis tych wydarzeń (por. EE 11). Nie jest ona jednak zwykłą retrospekcją. Jawi się jako wspomnienie uobecniające, które dokonuje się w czynności liturgicznej – podczas Mszy Świętej po przeistoczeniu i aklamacji. Ta anamneza (przypomnienie) stanowi serce i centrum Eucharystii, sprawiając, że staje się ona pamiątką żywą. Powoduje, że to, co wspominamy, staje się rzeczywistością obecną tu i teraz, poprzez co „dokonuje się dzieło naszego Odkupienia” (EE 11).

Eucharystia nie tylko uobecnia krzyżową Ofiarę Jezusa, złożoną Ojcu za całą ludzkość i dokonaną „raz na zawsze” (Hbr 7,27; 9,12.26; 10,12), ale również ją aktualizuje (por. EE 11), nie powiększając niej, nic do niej nie dodając, ani jej nie mnożąc (por. EE 12). Potwierdził to w swoim nauczaniu Sobór Trydencki (1545-1563), stwierdzając, że: „jedna przecież jest i ta sama Hostia, jeden i ten sam poprzez posługę kapłanów Składający ofiarę, który wówczas ofiarował samego siebie na krzyżu, tylko sposób ofiarowania jest inny”. Eucharystia ponadto antycypuje chwalebne

przyjście Zbawiciela, będąc przedsmakiem – jak obiecał nam sam Chrystus – życia wiecznego w pełni radości. To w niej „otrzymujemy zadatek przyszłej chwały” (SC 47). W ten sposób staje się sakramentem zbawczej obecności zmartwychwstałego Pana w dziejach świata i ludzkości. Ponadto daje nam gwarancję zmartwychwstania ciała i życia wiecznego, na co wskazywał sam Jezus Chrystus: „Kto spożywa moje Ciało i pije moją Krew, ma życie wieczne, a Ja go wskreszę w dniu ostatecznym” (J 6,54). Gwarancja ta „wypływa z faktu, że Ciało Syna Bożego, pozostawione jako pokarm, jest chwalebny Ciałem Zmartwychwstałego. W Eucharystii – żeby tak powiedzieć – staje się dostępna «tajemnica» zmartwychwstania” (EE 18). To w niej wierni umacniają swoją wiarę i nadzieję na chwalebne przyjście Zbawiciela, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne. Sprawując Mszę Świętą – pamiątkę męki i śmierci naszego Pana, Kościół wykonuje testament samego Chrystusa, który w Wieczerniku polecił swoim Apostołom: „To czyńcie na moją pamiątkę” (Łk 22,19; 1Kor 11,25). Oblubienica Pana winna czynić to aż do czasów Jego powtórnego przyjścia, co potwierdza św. Paweł, pisząc w Pierwszym Liście do Koryntian: „Ilekoć bowiem spożywacie ten chleb albo pijecie kielich, śmierć Pana głosicie, aż przyjdzie” (1Kor 11,26).

Wskazania dla katechetów:

- wyjaśniać uczniom, dlaczego Eucharystia jest pamiątką śmierci krzyżowej Chrystusa;
- kształtować w uczniach postawę dziękczynienia za krzyżową śmierć Chrystusa dla naszego zbawienia;
- zachęcać uczniów do jak najczęstszego uczestnictwa we Mszy świętej i przyjmowania Komunii świętej;
- zachęcać uczniów do czynnego przygotowywania liturgii eucharystycznej i aktywnego w niej uczestnictwa.

Ks. Stanisław Labendowicz

„Oto wielka tajemnica wiary”

[Propozycja konferencji dla młodzieży]

Każdego dnia dociera do nas z różnych stron świata bardzo dużo informacji. Za pośrednictwem środków społecznego przekazu: telewizji, radia czy Internetu dowiadujemy się o wydarzeniach, jakie miały miejsce niekiedy w bardzo odległych od nas zakątkach świata. Dawno już zauważono, że świat stał się globalną wioską. Dzisiaj chyba nikt z nas nie jest w stanie wyobrazić sobie życia bez telefonu komórkowego czy smartfona, będącego już nie tylko urządzeniem, za pomocą którego możemy przeprowadzić rozmowę telefoniczną, lecz również będącym naszym oknem na świat. Już starożytni myśliciele zauważyli, że człowiek z samej swojej natury chce poznawać i wiedzieć. Chce również zdobyćymi przez siebie informacjami dzielić się z innymi.

Kiedy słyszymy docierające do nas z różnych zakątków świata wiadomości, będące relacjami z mających tam miejsce wydarzeń, zwyczajnie wierzymy tym, którzy nam je przekazują. Nikomu z nas nie przychodzi do głowy, by udać się do tego lub innego kraju, by naocznie sprawdzić, czy rzeczywiście przekazany przez dziennikarza opis wydarzeń był wiarygodny. Nasuwa się zatem wniosek, że wiara towarzyszy nam w naszym codziennym życiu. Właściwie bez wiary nie można normalnie żyć. Wierzymy, że zdobywane przez nas w szkole wiadomości na poszczególnych przedmiotach są prawdziwe. Wierzymy, że chociażby wydarzenia, o których uczymy się na lekcji historii, rzeczywiście miały miejsce. Chyba nikt z nas nie pomyślał, że bitwa pod Grunwaldem czy okres Polski pod zaborami to jedynie wymysł czyjejs wyobraźni. Zdobyta w drodze wiary wiedza jest również poznaniem. Jest to poznanie, które opiera się na czyimś świadectwie.

Grecki czasownik *pisteuo* znaczy: polegać na kimś lub na czymś; wierzyć komuś; przyjmować za prawdę; powierzać coś komuś. Z kolei rzeczownik *pistis* znaczy: wiara, zaufanie, przekonanie, rzetelność, dowód, przyrzeczenie.

Podczas każdej Mszy świętej, po tym, jak przyniesione do ołtarza chleb i wino, mocą Ducha Świętego oraz tych samych słów, które Pan Jezus wypowiedział podczas Ostatniej Wieczerzy, stały się Jego ciałem i Jego krwią, słyszymy słowa: „Oto wielka tajemnica wiary”. Naocznymi świadkami zarówno ustanowienia podczas Ostatniej Wieczerzy sakramentu Eucharystii, jak również licznych wydarzeń z życia i działalności Jezusa byli Apostołowie. Wierzymy, że przekazane nam przez nich fakty są prawdziwe. Opisane przez Ewangelistów, poprzez wieki, dotarły również do naszych czasów. Podstawą naszej wiary w Jezusa jest pewność, że Uczniowie w sposób rzetelny przekazali nam to, co sami widzieli i słyszeli.

Zawsze, gdy uczestniczymy w sprawowaniu Eucharystii, stajemy się uczestnikami wielkiej tajemnicy wiary. Niczym drogocenny depozyt zostaje nam ona powierzona. Do tego, by móc zrozumieć, jak wieki do dar oraz, by pomimo niekiedy wielkich przeciwności, ponieść go dalej, potrzeba umocnienia ze strony Ducha Świętego. W Katechizmie Kościoła Katolickiego dla młodych *Youcat*, czytamy: „Przyjąć sakrament bierzmowania oznacza zawrzeć z Bogiem swego rodzaju umowę. Bierzmowany mówi: *Tak, wierzę w Ciebie, mój Boże, daj mi Twojego Ducha Świętego, żebym do Ciebie całkowicie należał, nigdy od Ciebie nie odstąpił i całe moje życie świadczył o Tobie duszą i ciałem, słowem i czynem, na dobre i na złe*”.

Przed każdym pokoleniem chrześcijan staje odpowiedzialne zadanie: przekazać treść tajemnicy wiary. Wywiązanie się z tego zadania nie jest możliwe bez pomocy Ducha Świętego – tego samego, którego otrzymali Apostołowie w dniu Pięćdziesiątnicy, i który skutecznie uzdolnił ich do mężnego wyznawania przed światem wiary w Jezusa.

Ks. dr Wojciech Wojtyła

DYŻURY WIZYTATORÓW I METODYKÓW

♦ Wydział Katechetyczny

Radom, ul. Malczewskiego 1, tel. 48-34 06 238 (sekretariat)

poniedziałek - piątek 9⁰⁰-13⁰⁰ s. Julia Kalarus
poniedziałek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Dariusz Frydrych
wtorek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Wojciech Wojtyła
środa 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Andrzej Gozdur
14⁰⁰-16⁰⁰ ks. Sławomir Molendowski
14³⁰-16⁰⁰ p. Elżbieta Bieniek
czwartek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Stanisław Piekielnik
piątek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Wojciech Wojtyła
14³⁰-16⁰⁰ p. Jolanta Strojek
14³⁰-15³⁰ p. Ewa Majcher

Ks. dyr. Stanisław Łabendowicz, tel. 48-34 06 239

środa i piątek w godz. 14³⁰-16⁰⁰, w dni spotkań czwartkowych od godz. 17⁰⁰

1. W diecezji radomskiej rok duszpastersko-katechetyczny 2019/2020 jest przeżywany pod hasłem: „**Wielka tajemnica wiary**”. Jest on pierwszym etapem nowego trzyletniego *Programu duszpasterskiego dla Kościoła katolickiego w Polsce* na lata 2019-2022, poświęconego Eucharystii rozumianej jako: *tajemnica wyznawana, celebrowana i świętowana*, którego myślą przewodnią są słowa: „**Eucharystia daje życie**”. Podstawowym założeniem programu duszpasterskiego na rok 2019/2020 jest zaproszenie wiernych do bardziej świadomego udziału w Eucharystii i pogłębienia wiary w realną obecność Jezusa Chrystusa w Najświętszym Sakramencie.
2. **W niedzielę 13 października 2019 r. będziemy obchodzić w Polsce XIX Dzień Papieski** pod hasłem: „**Wstańcie, chodźmy!**”. Zachęcamy do włączenia się we wspólną modlitwę i do stałego zgłębiania nauczania św. Jana Pawła II. Materiały duszpasterskie (homilie, katechezy, nabożeństwa różańcowe i inne) do pobrania na stronie internetowej: <https://dzielo.pl>.
3. Prosimy, aby PT. Księża Proboszczowie затroszczyli się o **katechezę w oddziałach przedszkolnych** dla 3- i 4-latków oraz 5- i 6-latków **na rok szkolny 2019/2020**. Należy zachęcać rodziców, aby przy zapisie dziecka do przedszkola zapisywali również na religię. Edukacja przedszkolna daje możliwość nauczania religii, natomiast w wielu przedszkolach publicznych i prywatnych brakuje katechezy. Niech to będzie wspólna inicjatywa i troska rodziców i duszpasterzy.
4. Przypominamy, że zgodnie ze wskazaniem Komisji Wychowania Episkopatu Polski przygotowanie dzieci i młodzieży do sakramentów, szczególnie do **Pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej** w klasie III szkoły podstawowej oraz **Sakramentu Bierzmowania** w klasie VIII szkoły podstawowej, wymaga prowadzenia systematycznych spotkań w parafii. Taki obowiązek włączenia się w parafialne przygotowanie spoczywa na wszystkich katechizujących i wymaga wcześniejszego rozplanowania.
5. Przypominamy, że zostały przekazane do parafii ankiety o rekolekcjach dzieci i młodzieży. **Należy przeprowadzić ocenę rekolekcji szkolnych dla dzieci i młodzieży za ubiegły rok szkolny i katechetyczny**. Obecnie trzeba zaplanować rekolekcje na nowy rok katechetyczny 2019/2020, bowiem wymagają one szczególnej troski duszpasterskiej uwzględniającej uczniów, jak również nauczycieli i wychowawców. Konieczne jest przygotowanie odpowiednich zespołów osób do realizacji i koordynacji rekolekcji na terenie szkoły i parafii.
6. **Na stronie internetowej Wydziału Katechetycznego** Kurii Diecezji Radomskiej pod zakładką „Podręczniki” są zamieszczone informacje o podręcznikach, które zostały przygotowane na bazie Podstawy programowej i Programu nauczania religii z 2010 r. Jednocześnie pod zakładką **Centrum Edukacji Katechetycznej – programy i podręczniki** są umieszczone wszystkie Plany dydaktyczne edukacji religijnej i kryteria oceny. Zachęcamy do śledzenia nowości.
7. W Wydawnictwie i Drukarni w Sandomierzu oraz Księgarni św. Kazimierza w Radomiu są dostępne **multimedialne pomoce dydaktyczne, płyty CD z piosenkami i pieśniami religijnymi oraz plansze katechetyczne i liturgiczne**, które powinny służyć w katechezie na wszystkich etapach edukacyjnych.
8. Zostały przekazane **karty personalne** dla katechizujących księży oraz katechetów świeckich i siostr zakonnych. Prosimy wszystkich katechetów o ich wypełnienie i dostarczenie do Wydziału Katechetycznego. Przypominamy o systematycznym uzupełnianiu dokumentacji gromadzonej w Wydziale Katechetycznym, np. w związku z uzyskaniem dodatkowego wykształcenia czy prowadzonym doskonaleniem zawodowym.
9. Serdecznie zapraszamy wszystkich PT. Katechetów do udziału w **diecezjalnych konkursach katechetycznych**: Konkurs plastyczny dla kl. I-III szkoły podstawowej – 6 maja 2020 r. [Temat: Święty Jan Paweł II w oczach dziecka]; Konkurs dla kl. IV-VI szkoły podstawowej – 13 maja 2020 r. [Temat: Życie Eucharystią]; Konkurs dla kl. VII-VIII szkoły podstawowej – 12 maja 2020 r. [Temat: Święty Paweł]; Konkurs plastyczny dla szkół specjalnych – 25 marca 2020 r. [Temat: Święty Jan Paweł II w oczach dziecka]; Olimpiada Teologii Katolickiej dla szkół średnich – etap szkolny – 20 listopada 2019 r., etap diecezjalny – 4 marca 2020 r., etap ogólnopolski – 17-18 kwietnia 2020 r. [Temat: „Dumni z Ewangelii i z Polski”].
10. Wydział Katechetyczny przekazał do PT. Księża Proboszczów **kwestionariusze sprawozdań wrześniowych** na rok szkolny 2019/2020. Wypełniony kwestionariusz należało przekazać do Wydziału Katechetycznego Kurii /osobiście lub listownie/ do 30 września 2019 r.
11. Przypominamy, że **PT. Księża Wikariusze uczący** w szkołach mają obowiązek brać udział w **spotkaniach katechetyczno-metodycznych** w rejonie i dekanacie. Zależy nam na odpowiedzialnym podejściu księży do katechezy w szkole i parafii. W dekanatach organizowane są **tzw. „katechezy otwarte”**. Zapraszamy z danego dekanatu księży, siostry zakonne i katechetów świeckich.

12. Katechetów świeckich zapraszamy do uczestniczenia w rekolekcjach, które organizowane są w ośrodkach rekolekcyjnych na terenie naszej diecezji (terminy rekolekcji są podane w Biuletynie i stronie internetowej Wydziału Katechetycznego). W roku katechetycznym 2019/2020 rekolekcje poprowadzi ks. Przemysław Wójcik.

13. Diecezjalna pielgrzymka maturzystów na Jasną Górę w Częstochowie jest planowana 22 kwietnia 2020 r.

Dyrektor Wydziału Katechetycznego
Ks. Stanisław Łabendowicz

Radom, 25 września 2019 r.

FORMACJA KATECHETÓW – rok szkolny 2019/20

ZJAZDY KATECHETYCZNE - dla wszystkich uczących -

♦ OGÓLNODIECEZJALNE (dwa spotkania)

Wyższe Seminarium Duchowne
(ul. Młyńska 23/25)

(1) 29 sierpnia 2019 (czwartek), godz. 9.30

– siostry zakonne i katecheci świeccy

(1) 30 sierpnia 2019 (piątek), godz. 9.30

– księża i zakonnicy

(6) 6 czerwca 2020 (sobota), godz. 9.30

♦ REJONOWE (cztery spotkania)

Końskie – piątek, godz. 15.30 – Parafia Chrystusa
Odkupiciela (ul. Gimnazjalna)

(2) 27 września 2019 (3) 22 listopada 2019

(4) 10 stycznia 2020 (5) 17 kwietnia 2020

Kozienice – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Świętej
Rodziny (ul. Głowaczowska)

(2) 26 września 2019 (3) 21 listopada 2019

(4) 9 stycznia 2020 (5) 16 kwietnia 2020

Opoczno – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia
Krzyża Świętego (ul. Westerplatte)

(2) 26 września 2019 (3) 21 listopada 2019

(4) 9 stycznia 2020 (5) 16 kwietnia 2020

Radom – sobota, godz. 9.30 – WSD Radom,
ul. Młyńska 23/25

(2) 28 września 2019 (3) 23 listopada 2019

(4) 11 stycznia 2020 (5) 18 kwietnia 2020

Skarżysko – piątek, godz. 15.30 – Parafia MB
Ostrobramskiej (ul. Wileńska)

(2) 27 września 2019 (3) 22 listopada 2019

(4) 10 stycznia 2020 (5) 17 kwietnia 2020

Starachowice – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętej
Trójcy (ul. Kościelna)

(2) 27 września 2019 (3) 22 listopada 2019

(4) 10 stycznia 2020 (5) 17 kwietnia 2020

Zwoleń – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia
Krzyża Świętego (ul. Kard. Wyszyńskiego)

(2) 26 września 2019 (3) 21 listopada 2019

(4) 9 stycznia 2020 (5) 16 kwietnia 2020

Uwaga: Każdy katecheta uczestniczy w 2 spotkaniach ogólnodiecezjalnych i 4 spotkaniach rejonowych. Jeśli nie możemy uczestniczyć w swoim rejonie, bierzemy udział w innym spotkaniu (nie zwalniamy się, jeśli termin nam nie odpowiada z powodu innych zajęć).

SPOTKANIA KATECHETÓW RADOMIA

- dla katechetów świeckich i sióstr zakonnych -

Wydział Katechetyczny, czwartek, godz. 17.30

2019: 10 października; 7 listopada; 19 grudnia
(spotkanie świąteczne)

2020: 16 stycznia; 6 lutego; 5 marca; 2 kwietnia
(spotkanie świąteczne); 7 maja (spotkanie imienionowe)

DNI SKUPIENIA

- dla katechetów świeckich -

Adwentowy dzień skupienia

1 grudnia 2019 (I niedz. Adw.), WSD, godz. 10⁰⁰

Wielkopostny dzień skupienia

15 marca 2020 (III niedz. WP), WSD, godz. 10⁰⁰

REKOLEKCJE

- dla katechetów świeckich -

11-13 października 2019 r. – Turno / Białobrzegi

18-20 października 2019 r. – Czarna

17-19 stycznia 2020 r. – Turno / Białobrzegi

14-16 lutego 2020 r. – Skarżysko-Kamienna

22-24 maja 2020 r. – Kalków / Eremy

12-14 czerwca 2020 r. – Turno / Białobrzegi

► Koszt tegorocznych rekolekcji wynosi:

Czarna i Kalków – 130 zł;

Skarżysko-Kamienna – 130 zł;

Turno – 150 zł.

► Wraz z deklaracją wypełnioną **osobiście** w Wydziale Katechetycznym wpłacamy **zaliczkę** w wysokości 70 zł.

► Rekolekcje rozpoczynają się w piątek o godz. 18.00, a kończą w niedzielę ok. godz. 13.00.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

w Radomiu

szkoły podstawowe

26-28 lutego 2020 (od Środy Popielcowej)

szkoły średnie

18-20 marca 2020 (po III niedz. Wielkiego Postu)

w całej diecezji

szkoły średnie

18-20 marca 2020 (po III niedz. Wielkiego Postu)